

Následovali jsme lstivě
vymyšlené báchorky?

Robert Wieland

Následovali jsme
Istivě vymyšlené báchorky?

Každodenní neboli ustavičná z knihy Daniel

Robert J. Wieland

Původní text: 1984

Revize textu: 2002

Vytištěno v Austrálii služebností Maranatha media

maranathamedia.com

adrian@maranathamedia.com

Mohlo by cokoliv, o čem prorok Daniel psal opakovaně, být tak bezvýznamné (nedůležité, nezávažné) jako je příslovečný ztracený hřebík do podkovy?

Ježíš nás žádá, abychom "četli" a "rozuměli" Danielovi. Blízko nervového centra onoho velkého učení o svatyni, jež mimochodem dalo vznik Církvi adventistů sedmého dne, leží drobný prorocký detail "soustavné¹". Daniel mu přikládá velkou důležitost a mluví o něm pětkrát v kapitolách 8, 11 a 12 - pokaždé v jiném kontextu.

Průkopníci Církve adventistů sedmého dne měli jasné a přesvědčivé chápání "ustavičné", která stála u našeho teologického zrodu jakožto lidu. Jejich názor je dnes téměř opuštěn. Tento traktát naznačuje, že pro nedostatek tohoto průkopnického chápání (které podporovala Ellen Whiteová) se v myslích mnoha adventistů sedmého dne usadil zmatek ohledně zásadního učení o svatyni. Tato ztráta může být nezměrná.

"Pro chybějící hřebík se promarnila podkova,
pro chybějící podkovu se přišlo o koně,
kvůli chybějícímu koni se nedostával jezdec,
kvůli chybějícímu jezdcovi se prohrála bitva."

-Benjamin Franklin, 1758

Robert J. Wieland

¹ CSP komentář: h. *támíd* - ustavičná (tj. pravidelná), termín označující každodenní oběť ranní a večerní, příp. soustavnou bohoslužbu vůbec (Ex.29:42p; Neh.10:34); BKR MPCZ a Hejčl *ustavičná*, B21 a CEP *každodenní*,

Obsah

Obsah	5
Předmluva	6
Úvod	7
Náš současný problém	8
Význam "KAŽDODENNÍ " (Ha Tamid)	9
Historické napětí mezi oběma názory.....	10
Lingvistická a kontextová studie "soustavné "	14
Historický přístup k "soustavné"	18
Chápali Židé v babylonském exilu HA TAMID jako idiom pro Pohanství?	21
Závěr.....	24
Dodatek A - Prohlášení Ellen Whiteové z roku 1851	27
Příloha B - Doslovný překlad <i>ha tamid</i>	29
Příloha C - Jsme adventisté sedmého dne, nebo baptisté sedmého dne?	31
Příloha D - Stručné životopisné údaje zmíněných osob.....	32
Gilbertův dopis Washburnovi	35
Rozhovor se sestrou Whiteovou ve Svaté Heleně, 8. června 1910.	36

Předmluva redakce

Téma *každodenní* uvnitř adventismu vyžaduje poměrně dlouhou dobu, abychom docenili její význam. Ačkoli se zdá, že jde o téma podružné, hraje rozhodující roli ve vztahu k ústřednímu pilíři naší víry, který se nachází ve výroku "Až do večera a jitra, dvou tisíc tří set dnů; a očištěna bude svatyně".

Její výklad se opírá o několik aspektů:

1. Důsledná metoda studia Bible podle tzv. Millerových pravidel.
2. Porozumění knize Daniel jako celku a pochopení souvislostí mezi knihou Daniel a knihou Zjevení.
3. Znalost hebrejských nuancí v klíčových pasážích knihy Daniel.
4. Povědomí o adventistické historii, základech tohoto hnutí a tabulce z roku 1843.
5. Význam anděla, který oznamuje, že *čas již více nebude*.
6. Pochopení toho, jak se odstoupilo od poselství z roku 1888 a jak se jednomu z klíčových aktérů odboje podařilo ovlivnit dva hlavní posly v této věci.
7. Dějiny Církve adventistů kolem roku 1910.

To jsou některé z klíčových otázek, jichž se to týká. Teprve až v posledních několika letech jsem si opravdu uvědomil, jak zásadní význam má téma *každodenní pro to*, aby člověk zůstal zakotven na adventistickém základu víry.

Starší Robert Wieland na toto téma předkládá pronikavou studii, kterou by si měl přečíst a pochopit každý přemýšlející adventista. Jeho studii je třeba číst několikrát, abyste pochopili hlubší důsledky, které skýtá. Modlím se, aby studie upozornila modlitebníka studenta Bible na zásadní roli, kterou *Soustavná* hraje v adventistickém doktrinálním systému.

Adrian Ebens, redaktor

Úvod

"Správné pochopení nebeské svatyně
je základem naší víry.

"Toto téma [svatyně] ... je ústředním pilířem, který podpírá stavbu našeho
postoje v přítomné době."

(Ellen G. Whiteová, Evangelizace 221; Dopis 126, 1897).

Všichni jsme slyšeli příběh o kapitánovi jisté lodi, který pečlivě řídil své drahocenné plavidlo v nebezpečných vodách a řídil ho přesně podle kompasu. Přes veškerou snahu však loď narazila na skály a potopila se. Při vyšetřování byla provedena expertiza lodního kompasu.

Zjistilo se, že při čištění dřevěné skříňky někdo nedbale zanechal ve škvíře úlomek nože. To odchýlilo kompas natolik, že plavidlo najelo na skály.

Pokud lze nějaké fundamentální učení Církve adventistů sedmého dne přirovnat ke kompasu lodi, pak je to pravda o svatyni. Tento nástin naznačuje, že jeden z našich významných vůdců minulé generace vychýlil náš kompas falešným výkladem, který nekriticky a bezmyšlenkovitě přijaly generace našich učenců. Námi nepozorovaně to zmagnetizovalo Brinsmead-Ford-Cottrellovy učence k odmítnutí biblické podpory pro očištění nebeské svatyně v roce 1844. Oni zkrátka zdědili vadný kompas. Tak to naznačuje tato dizertace.

Knihy Daniel 8 a 9 poskytly této církvi směr, jako když kompas řídí nějakou loď. Naši průkopníci ty knihy chápali prakticky jednotně. Klíčovým prvkem byl Danielův symbol "každodenní", který byl odejmut malinkým rohem. To, co viděli, uzamklo rok 1844 do Daniela 8:14, čímž se svatyně v nebi stala jedinou, co mohlo být očištěno neboli dojit spravedlnosti. Historie ukazuje, že tento průkopnický názor zastávali naši lidé prakticky jednomyslně až do roku 1900 a těšil se podpoře Ellen Whiteové (EW 74, 75). Pak však přišla změna. Byla to změna katastrofální?

Tento nástin naznačuje, že kolem roku 1900 Louis R. Conradi vychýlil náš kompas zavedením svého nového pohledu. Jeden z prvních, kdo tento názor

přijal, E. J. Waggoner, okamžitě zavrhl Ellen Whiteovou, protože jasně viděl, že ona ten průkopnický názor zastává. Tohle byl počátek jeho odpadnutí. Dále Conradiho názor přijal W. W. Prescott a po něm A. G. Daniells, předseda Generální konference. Tito dva poskytli novému názoru širokou publicitu navzdory radě Ellen Whiteové. Časem Conradi zcela odpadl a Prescott nakonec prakticky opustil učení o svatyni. Dalšími byli Ballenger, Fletcher, Grieve – což na nové světlo je pochybný přehled dosažených výsledků.

Mnozí nedotáhli Conradiho názor do logického konce. Někteří z našich bystrých učenců to však udělali a ukázalo se, že jde o zkratku, která z Antiocha Epifana z roku 168 př. n. l. dělá nezbytné "primární" naplnění prorocství Daniela 8. V jejich schématu není místo pro aplikaci roku 1844 jinak než prostřednictvím vymyšleného "sekundárního" nebo "apotelesmatického" naplnění. To je považováno za přizpůsobení, které si "zachovává tvář" a je otevřeně zesměšňováno neadventistickými teology a nyní i některými našimi teology, kteří staví na Ellen Whiteové.

Musíme připustit, že Církev adventistů sedmého dne dosud neobeznámila svět s ohromnými důsledky změny Kristovy velekněžské služby v roce 1844. A naše vlastní horlivost při hlásání poselství je nyní těmito vnitřními obavami značně rozptýlena. Jak můžeme očekávat, že přesvědčíme svět o nějakém učení, o němž si sami nejsme jisti?

Tento nástin je předkládán předběžně, s žádostí o kritiku, komentář nebo vyvrácení od čtenářů. Ačkoli vidím důkazy, že Ellen Whiteová důsledně podporovala onen průkopnický názor, odvolávám se na důkladné studium hebrejského originálu, aby byl potvrzen. Naznačuji tedy možnost, že průkopníci měli pravdu a Conradi se mýlil. A nebýt toho druhého, neutápěli bychom se v současném zmatku a sporu o svatyni.

Náš současný problém

1. Odpůrci zvenčí a revizionisté zevnitř používají rok „1844“ k popření biblického základu existence Církve adventistů sedmého dne:
 - a. Harold Lindsell: Pokud rok 1844 není biblický, pak "neexistuje žádný adekvátní základ pro existenci adventistů sedmého dne". (neboli by

nás vymazal z povrchu země).

- b. Donald Barnhouse: "Adventismus sedmého dne se bude muset vrátit do stejné pozice jako mormonismus."
- c. W. H. Olson: "Celá struktura z roku 1844 se rozpadá..."
- d. Raymond Cottrell: "Žádná biblická podpora pro rok 1844" (pouze od Ellen Whiteové). V únoru 2002 je k našemu učení o svatyni ještě ostřejší.
- e. Norman Jarnes: "Základní pilíř Církve adventistů sedmého dne je ... postaven na události z 22. října 1844, a když se ta odstraní, tradiční adventismus se stane minulostí."
- f. Ellen Whiteová souhlasí s tím, že církev ASD byla založena na základě pochopení Daniela 8:11-14. Učení o svatyni (s rokem 1844) je "základem naší víry", "ústředním pilířem, který podpírá stavbu našeho postavení", "tím samotným poselstvím, které z nás učinilo oddělený lid, ... co dalo charakter a moc do našeho díla". (Dopis 126, 1897; Evangelium s. 221-225).

Význam "KAŽDODENNÍ " (Ha Tamid)

1. Od dob Makabejských je židovský, katolický i protestantský pohled následující: nepřetržitá kněžská služba v Hospodinově svatyni.
 - a. Toto hledisko je klíčové pro identifikaci Antiocha Epifana jakožto malého rohu.
 - b. Kdyby první adventisté tohle takto chápali, byli by nuceni uznat Antiocha za prvotní naplnění; a žádné hnutí "Půlnočního volání" z roku 1844 by se pak nemohlo rozvinout.
 - c. Millerův zcela nový přístup k "soustavně" stanovil a uzamkl 2300 dní jako roky a vedl ke stanovení mezníku – totiž roku 1844.
2. Miller a účastníci roku 1844 prakticky shodně považovali "ustavičnou" za pohanství nahrazené papežstvím; byl to neobvyklý názor, který upoutal pozornost.
 - a. Ellen Whiteová jej podpořila (EW 75); to je jasné prohlášení. (Viz dodatek A)
 - b. Po tzv. Velkém zklamání byl tento názor klíčový pro to, aby se první

adventisté nezřekli své víry v hnutí z roku 1844.

c. Adventisté 19. století byli v tomto názoru prakticky zajedno.

3. Od počátku 20. století však Conradiho "nový názor" uchvátil téměř všechny adventisty sedmého dne. Podle něj;

a. "každodenní" je služba skutečného velekněze, která byla "odejmuta či zrušena" papežstvím. Tento názor je principiálně totožný s názorem ohledně Antiocha Epifana: vidí tedy v papežství skutečné naplnění, zatímco Antiochus reprezentuje předobrazné naplnění.

b. Antiocha tedy nelze důsledně vyloučit; je třeba ho považovat za "prvotní" naplnění, které Duch svatý zamýšlel. Díky rozumu a logice je snadné ho považovat za výlučnou aplikaci. Tohle je mj. silné tvrzení Johna F. Walvoorda.²

c. Conradiho názor se zaklíní do principu adventistů sedmého dne – totiž předobrazu/skutečnosti.

d. Z tohoto pohledu se současná proti-svatyňová agitace stává přirozeným vyústěním "nového názoru" přijatého před 75 lety. Ona v zásadě ospravedlňuje anti-adventismus od Millerovy éry roku 1844. Pokud papežství skutečně "zrušilo" Kristovu velekněžskou službu, musí být Antiochus první nebo primární aplikací tohoto proroctví. (Toto bylo jasné stanovisko Desmonda Forda, jak se dokonce odvážně vyjádřil ve své magisterské práci na Andrewsově univerzitě před začátkem své raketové kariéry adventisty sedmého dne.)

Historické napětí mezi oběma názory

1. Miller dospěl ke svému názoru kontextuálně a historicky:

a. Pasáž 2 Tesalonickým 2:3-7 vnímal jako komentář k Danielovi 8:11-13.

b. Froomova teze, že Millerův názor na "ustavičnou" je provázán s jeho pomýlenou představou o 666, neplatí; není zde žádná logická závislost.

² Daniel: The Key to Prophetic Revelation, pp. 184ff; Dallas Theological Seminary

- c. J. N. Andrews považoval tuto "soustavnou" za zlou, pustošivou moc; všichni první průkopníci byli v tomto názoru zajedno.
 - d. James White podporoval průkopnický názor: viz jeho Kázání o příchodu a království našeho Pána [1870], str. 108-125).
 - e. Všichni, kdo přežili dny průkopníků, tak se sjednotili a byli proti Conradiho názoru: Haskell, Loughborough, Smith, dokonce i Ellen Whiteová. Ráznost jejich odporu pravděpodobně naznačovala přesvědčení, že to nakonec povede k zmaření roku 1844 a učení o svatyni, jak to nyní učinil Cottrell.³
2. Conradiho "nový názor" vyrostl z jeho odporu vůči poselství z roku 1888 a z označení Luthera za zvěstovatele "třetího andělského poselství v pravdě". Tohle vytlačuje Jonesovo a Waggonerovo pojetí ospravedlnění z víry.⁴
- a. Conradi patřil k předním odpůrcům poselství z roku 1888 v Minneapolis.⁵
 - b. Přiznal svůj dlouhodobý odpor k Ellen Whiteové.
 - c. Jeho pozdější apostáze (odpadnutí) byla důsledkem jeho "nového názoru"; zkrátka nedokázal uniknout jeho logice.
 - d. E. J. Waggoner se po přijetí Conradiho názoru vzdal důvěry v Ellen Whiteovou: "Kniha *Rané spisy* se nejjasněji a nejrozhodněji vyslovuje pro ten starý názor," řekl. "O. A. Johnson nejjasněji ukazuje, že Svědectví podporují názor, kterému učil Smith."⁶ To byl začátek Waggonerova vážného pádu.
 - e. Waggoner vyučoval "novému názoru" Prescottta, Prescott zase

³ Viz Cottrellsova brožura z 9. února 2002, The "Sanctuary Doctrine"-Asset or Liability?, San Diego Adventist Forum).

⁴ The Founders of the Seventh-day Adventist Denomination, pp. 60-62

⁵ Froom, Movement of Destiny (Hnutí osudu), s. 248; vyd. 1972.

⁶ Dopis, 22. listopadu 1909.

Danielse; oba se snažili získat W. C. Whitea, k hrůze jeho matky.

- f. Když oponuje Raným spisům (Early Writings) str. 74, 75, tak Daniells prohlašuje, že jde o "nedokonalé prohlášení". Tohle byl jeden ze zdrojů jeho potíží při udržování obrazu pro-ducha-proroctví na biblické konferenci v roce 1919.
- g. Daniells a Prescottt přiklonili téměř celé vedení a vysokoškolské učitele k "novému názoru". H. M. S. Richards starší byl posledním evangelistou, který použil Smithovu knihu *Daniel a Zjevení*.

3. Revize Smithovy knihy z roku 1945 si vynutila nové studium "ustavičné".

- a. Tito „revizoři“ shodně přijímají nový názor, ale nedokázali přinutit Smithe, aby učil to, čemu nevěřil.
- b. Výsledek: znovu se vynořuje ten průkopnický názor, ale s přidanou historickou podporou pro rok 508 n. l. jakožto počátku 1290 let.

4. Ellen Whiteová a "každodenní".

- a. Článek v encyklopedii SDA⁷ cituje Daniellse, kterak uvádí, že proti "novému názoru" buď nic nenamítala, nebo ho podporovala. Protože sám horlivě věří v "nový názor", možná ji špatně pochopil. Žádný důkaz nepodporuje ten názor, že ona svůj náhled změnila.
- b. Hebraista F. C. Gilbert, uvádí, že ona mu 8. června 1910 řekla, že agitace za tento nový názor je "dábelský plán". (viz jeho "Zpráva o rozhovoru"). V roce 1908 řekla Prescotttovi, že Bůh dovolil názor průkopníků, že to nebyl "omyl". Gilbert, který byl horlivým zastáncem starého názoru, mohl to také špatně pochopit? Možné to je, ale jeho vlastní názor vycházel z hebrejské lingvistiky, nikoli z výroků Ellen Whiteové. Ve svých citátech připisovaných Ellen G. Whiteové byl mnohem pozitivnější než byl Daniells. Svůj rozhovor natočil hned následující den, zatímco Daniels čekal několik desetiletí. Gilbertův obraz nebyl narušen údajnými pochybnostmi ohledně Ellen Whiteové.

⁷ Encyklopedie adventistů sedmého dne, str. 369.

- c. Její rady z roku 1910⁸ neřeší tuto otázku tak či onak:
- i. Ona ostře nesouhlasí s kontroverzí, ale zejména lituje agitování za "nový názor".
 - ii. Její výrok "mlčení je výřečnost" není podporou "nového názoru"; ona nikdy nenakázala "mlčet", mezitímco se po celá ta desetiletí ten průkopnický názor vyučoval.
 - iii. Nepoužívejte "mé spisy" k "vyřešení" problému; neboli ona radí bratřím, aby se sešli, prostudovali to z Bible a dohodli se na biblických, jazykových základech (neznamená to, že by byla neutrální).
 - iv. Nic v těchto radách z roku 1910 neodrazuje od dalšího pečlivého studia této problematiky v době krize, jakou je současná opozice proti "svatyni".
 - v. Obecným smyslem její životní služby bylo podporovat vedení Pána v učení průkopníků v našich prvních dnech.
5. W. H. Olson důrazně tvrdí, že nový názor logicky vyžaduje zavržení (odmítnutí) Ellen Whiteové, protože ruší stanovisko z roku 1844: "Celá struktura z roku 1844 se beznadějně rozpadá."⁹
6. Ve spisech Ellen Whiteové není žádná podpora pro "nový názor"; její jediné prohlášení¹⁰ podporuje onen průkopnický názor; ona opakovaně odsuzuje agitaci "nového názoru"; Její rada: studujte Bibli jako poctiví křesťané, tam to vyřešte; chtěla, aby Gilbert pomohl bratřím porozumět.
7. Ona si uvědomuje, že jeden názor je pravdivý, druhý falešný, neboť existuje názor, který nazvala "správným názorem", "pravým významem 'ustavičné'¹¹ ; nejde tedy o bezvýznamnou maličkost.

⁸ Vybraná poselství, svazek 1, str. 164-168.

⁹ Proroctví o 2 300 dnech, str. 44, 51, 52.

¹⁰ Rané spisy, s. 74, 75.

¹¹ Rané spisy, str. 74; Vybraná poselství, sv. 1, str. 164.

8. Agitace "nového názoru" vyvolala zbytečné a nešťastné spory, které před Conradiho názorem nikdy neexistovaly.¹²
9. Když existují dva diametrálně odlišné názory, nastane nevyhnutelné napětí.
 - a. Průkopníci spatřují "každodenní neboli soustavnou" jako dílo satanovo, zlo pohanství povýšené a vsáklé¹³ do něčeho horšího – totiž do papežství.
 - b. "Nový pohled" vidí "každodenní čili ustavičnou" jako Kristovo dílo; kdy Ježíšovu velekněžskou službu Satan úspěšně odstranil. Žádné dva pohledy na cokoli nemohou být od sebe vzdálenější.
 - c. Při povrchním čtení Daniela 8:11-13 se zdá, že se přikláníme k "novému názoru", a to především kvůli předsudkům vytvořeným pro-Antiochuskými překladateli; pečlivý ohled na hebrejský termín *ha tamid* v 11:31 a 12:11-12 vyvolává s tímto názorem zřejmě nepřekonatelné problémy.¹⁴

Lingvistická a kontextová studie "soustavné "

Doslovná hebrejšтина pěti pasáží obsahujících "ustavičná" v Danielovi představuje pro ten "nový názor" vážné potíže:

1. V Danielovi 8:11 je sloveso *rum*, jež nemá primární význam "odejmout/zrušit", ale "povýšit", "vystoupit na výšinu", "pozvednout". (Každé použití ve Starém zákoně má tento význam nepřímo vyjádřený v kontextu).
 - a. Klíčová myšlenka tohoto verše: pozvednutí, povýšení nebo vyvýšení malého rohu. V procesu jeho velkolepého houbovitého růstu se svým vzestupem k moci se malinký roh pozvedá, vynáší nebo pohlcuje *ha*

¹² Vybraná poselství, svazek 1, s. 164-168.

¹³ Poznámka redaktora AE: Tohle lze také chápat jako zdroj a kanál, kde je pohanství zvětšováno a rozšiřováno prostřednictvím papežství.

¹⁴ Biblický komentář adventistů sedmého dne, svazek 4, str. 881.

tamid.

- b. Zákon prvního výskytu vyžaduje věnovat tomuto slovesu použitému s *ha tamid* zvláštní pozornost. Jedná se o "vidění" (*chazon*); všechny další výskyty *ha tamid* jsou "slyšením" (*mareh*).
- c. Další použití slova *rum* se nachází v Danielovi 4:37; 5:19, 23; 11:36.
- d. Sloveso *rum* neodpovídá tomu, že Antiochus odstranil oběti z jeruzalémského chrámu; on je přece nepozvedl, nevyzdvihl ani nepovýšil.
- e. Stejně tak je *Rum* v rozporu s tím, že papežství odstranilo, zfalšovalo nebo odňalo Kristovu službu; ono nijak Kristovu službu nepozvedlo, nepřevzalo ani nepovýšilo - spíše naopak.
- f. Snad nejjasnějším moderním překladem slova *rum* v tomto kontextu je "včlenit/zabudovat" nebo "vstřebat/absorbovat". Ellen Whiteová hovoří o tom, že papežství "zapracovalo" pohanství¹⁵ a pohanství "ustoupilo a bylo nahrazeno" papežstvím.¹⁶
- g. Slovo *rum* použité ve třetí knize Mojžíšově popisuje, jak kněží sahají do mrtvoly zvířete a vybírají z ní tuk. To neztotožňuje Danielovo *ha tamid* jako levitské "každodenní oběti" uvnitř stánku nebo chrámu.
- h. Slovo "svatyně" ve verši 11 je *mikdaš*, není stejné jako *kodeš* ve verši 14. *Mikdaš* může označovat místo zasvěcené Satanovi.¹⁷
- i. "Svatyně" ve verši 14 je *kodeš* a není to totéž; *mikdaš* znamená "jakékoli zasvěcené místo", což obvykle vyžaduje kontextové nebo adjektivní označení, i když je použito ve vztahu k Hospodinově svatyni. Ve 2 Par 36:17 se používá k hanlivému označení "jejich svatyně", tj. nevěrných Židů, podobně jako Ezechiel mluví o satanově "svatyni" (*mikdaš*, 28:18). Naproti tomu *kodeš* označuje výhradně pravou Hospodinovu svatyni, obvykle bez adjektivního označení. Danielovo použití těchto dvou podstatných jmen ve čtyřech verších je

¹⁵ Ellen Whiteová, Velký spor, str. 50.

¹⁶ Tamtéž, s. 54.

¹⁷ Izajáš 16:12; Ezechiel 28:18; v Ezechielovi 21:2 použito hanlivě.

významné.

- j. To slovo pro "místo" je neobvyklé; znamená "základna" nebo "sídlo". Lingvistické důkazy by mohly podpořit názor průkopníků, že *mikdaš* zde znamená zasvěcené místo (nebo chrám) pohanství, město Řím.
 - k. Obvyklé slovo pro odnětí nebo zbavení je *adah* a v 8:11 se nepoužívá (srov. 5:20; 7:26).
2. Daniel 8:12: zatímco *ha tamid* je "vzat", pravda je "svržena"; a "vojsko" postavené proti *ha tamid* je označeno jako pozemská síla - nevhodné pro popis odstranění Kristovy nebeské služby.
 - a. Síla použitá proti *ha tamid be paša* je doslova "neustálý v přestupcích". Hebrejšтина tedy označuje *ha tamid* jako zlou/děbelskou věc a nemůže se vztahovat na Krista. (Žádná pozemská síla by mu nemohla zrušit/vzít jeho velekněžskou službu).
 - b. Pro-Antioch-Epifanští překladatelé zmanipulovali hebrejské *be* [v], aby znamenalo "z důvodu přestoupení" namísto aby znamenalo "v přestoupení".
 3. Daniel 8:13: doslova: "Jak dlouho to vidění, *ha tamid*, ta pustošivá nepravost, vydání jak svatyně (*kodeš*) tak i vojska ku pošlapání?"
 - a. Dává *ha tamid* do přístavku s "pustošivou nepravostí". Tohle podporuje myšlenku J. N. Andrewse o "dvou pustošivých mocnostech", které jsou zde zmíněny.
 - b. Proč Daniel nyní používá *kodeš* místo *mikdaš* jako to udělal ve verši 11? Naznačte to, že má na mysli ten průkopnický názor.
 4. Daniel 11:31: doslova: "Vojska veliká podlé něho státi budou a poškvrní (zneuctí) *mikdaš* vojenského útočiště (baštu, útočiště proti vojenské agresi) a odstraní (*sur*, ne *rum*) *ha tamid* a umístí tam ohavnost, která činí spoušť."
 - a. Mohlo by to být pravděpodobně použito na Antiochův vojenský útok na jeruzalémský chrám, ale je nesmyslné, když se to použije na Kristovu velekněžskou službu, kterou nelze postihnout vojenskou silou. Sloveso *sur* se nikdy nepoužívá symbolicky pro odnětí něčeho z mysli lidí.
 - b. Sloveso *sur* definuje Danielovo použití slova *mikdash* v 8:11 jako

vojenskou baštu *ha tamid-u*. Nemůže tedy odpovídat nebeské svatyni.

- c. Sloveso *sur* je vhodné či přiměřené pro odstranění pohanství jakožto politické nebo vojenské síly, která se staví proti papežství. Duchovní začlenění pohanství do papežství označuje sloveso *rum* v 8:11. Tento hluboký vhled je pro vývoj křesťanských dějin velmi důležitý.
 - d. "Svatyně-pevnost"¹⁸ (*mikdaš s maoz*) je "vojenská pevnost", což je výraz nevhodný pro nebeskou svatyni; *maoz*, jak ho používá Daniel, vždy znamená vojenskou pevnost politického opevnění (11:1, 7, 10, 19, 31, 38, 39).
5. Daniel 12:11: určitý čas stanovený pro odstranění *ha tamid* vojensky nebo politicky proto, aby bylo "nastoleno" papežství; pro pravdivou identifikaci *ha tamid* je nezbytné rozpoznání oněch 1290 dnů.
- a. Zastánci "nového názoru" tohle nedokážou vysvětlit. Toto přiznání je markantní.¹⁹
 - b. Všichni zastánci Antiochova názoru zde tápou v beznadějném začarovaném kruhu zmatku. Viz jakýkoli neadventistický komentář.
 - c. 150 let adventistického výkladu stále považuje rok 508 n. l. za rozumnou aplikaci; Smithova revidovaná kniha Daniel a Zjevení podporuje toto datum dalšími důkazy, které v jeho době nebyly známy.
 - d. Rok 508 n. l. se nevztahuje na *rum* činnost papežství v 8:11 jako na vyzdvižení či začlenění pohanství do papežství, ale na politické, vojenské odstranění pohanství jakožto překážky pro dočasnou nadvládu papežství. Takto průkopníci identifikují "zmizení ze scény/cesty" z 2 Tes 2:6-7 (CSP komentář, Kurz, Col, CEP).
 - e. Logickým pokračováním "nového názoru" (Antiochus) je vykládat

¹⁸ CSP komentář: srv. 1Mak 1,33-40; LXX(Th): svatyni panování; LXX(st): svatou věc bázň; Vul: svatyni síly; BKR svatyně a pevnosti; B21 chrámová pevnost; Hejčl svatyně bašta

¹⁹ Biblický komentář adventistů sedmého dne, svazek 4, str. 881.

2300, 1290 a 1335 dní jako doslovné; nebo dokonce ignorovat aspekt *ha tamid* 1290 a 1335 dní, a nechat tak Daniela vyšumět v nesmyslné divočině spekulací a marnosti. Například v knize *God Cares* (Bůh se stará) od Mervina Maxwella je zmínka o "soustavné" v knize Daniel 12 zcela vynechána, což čtenáře okrádá o jakékoli pochopení "dnů" 1290 a 1335. To je živý současný důkaz zmatku, který vyvolává tento "nový názor".

Když Daniel mluví jednoznačně o nepřetržitých nebo každodenních chrámových bohoslužbách, tak nepoužívá slovo *ha tamid*, ale *zevahh* a *minhha* ("obětní hod i přídavnou obět [ukončí/přestane]", v Danielovi 9:27). Neexistuje žádný jazykový ani kontextový náznak, že by tyto termíny zamýšlel jako synonyma pro slůvko *ha tamid*. Dále, pokud slovo *ha tamid* skutečně odkazuje na chrámové služby, které "přestaly" uprostřed 70. týdne, jak by je mohl malý roh "odejmout" o několik století později? Pokud Daniel chtěl v 8:11, 12, 13; 11:31 a 12:11 mluvit o každodenních nebo nepřetržitých chrámových službách, proč nebyl důsledný a nepoužil slova *zevahh* a *minhha*?

Historický přístup k "soustavné"

- a. Dějiny představují náhlý fenomenální zánik pohanství, které bylo nahrazeno papežstvím s jeho raketovým nástupem k moci:
 - a. Viz Augustinovo dílo *Město Boží* (City of God) – což je komentář k tomuto úžasnému historickému vývoji.
 - b. Pohanští Římané truchlili kvůli vyplenění Říma v roce 410 n. l. a přičítali toto neštěstí vítězství katolických křesťanů nad pohanstvím. J. N. Andrews a další průkopníci viděli v Římu onu zneuctěnou pohanskou "svatyni" nebo "zasvěcené místo" (*mikdaš*) z Danieli 11:31. Z jazykového hlediska je to možné; ale také historicky zdůvodnitelné resp. ospravedlnitelné.
 - c. A. B. Bruce: "Pohanství je neustálým zatměním Boží milosti."²⁰

²⁰ Galilejské evangelium, s. 96.

- d. "Čím více křesťanství vytlačovalo pohanskou bohoslužbu, tím více vstřebávalo prvky pohanství."²¹
2. Odkazoval Pavel na toto přesouvání a vstřebávání pohanství do římského náboženství ve 2. Tesalonickém 2:6-7? Pokud ne, kde vzal svou myšlenku "nezmizí z cesty / ze scény"?
- a. Ellen Whiteová důrazně identifikuje Pavlova "člověka hříchu" jako papežství. Její důvod? Exegeze Písma.
- b. Pavel nejspíše komentuje Daniela 8:11-13; 11:31.
- c. Ježíš zajisté učil své učedníky o významu Danielových proroctví (Matouš 14:15; Lukáš 24:27, 44, 45; Skutky 1:3).
3. Dělal Jan narážky ve Zjevení 13:1-2 na tento vývoj?
- a. Takto chápali tuto pasáž ze Zjevení první adventisté. Císaři od Konstantina po Justiniána umožnili římskému biskupovi převzít politickou moc.
- b. Drakem byl tedy pohanský Řím, šelmou papežský Řím.
- c. "Trůn draka", neboli město Řím, bylo někdejší baštou pohanství, za Janovy doby to byl duchovní nástupce starého babylonského pohanství, které obklopovalo Židy v jejich babylonském vyhnanství. Jan mohl mít na mysli *mikdaš* z Daniela 8:11 a 11:31.
- d. Starověk jasně uznával Řím jakožto nástupce babylonského pohanského centra bohoslužby; jakýkoli uctíváč z Východu byl v římském Panteonu jako doma.
4. Historický komentář ve *Velkém sporu* by mohl odpovídat průkopnickému pohledu na Daniela 8:11: "rozklad pak postupoval velmi rychle. Zdánlivě poražené pohanství vlastně zvítězilo. Pohanské myšlení ovládlo církve. Pohanské nauky, obřady a pověry byly zapracovány do věrouky a bohoslužby formálních Kristových následovníků. ... Pohanství ustoupilo a bylo nahrazeno papežstvím."²²

²¹ Dějiny světa, str. 617.

²² Velký spor, str. 50, 54 (zvýraznění doplněno).

5. I když pohanství bylo "vsáknuto" (hebr. *rum*) do papežství a "odstraněno" politicky a vojensky (hebr. *sur*), nemohlo nikdy dojít ke skutečnému "odnětí/zrušení" Kristovy služby v nebeské svatyni?
- a. Když Daniel mluvil o papežství, které mění Boží zákon (a doby pozn. překl.), pečlivě zdůraznil, že se jedná pouze o pokus: „pokusí se změnit i časy a předpisy“ (Daniel 7:25, B21). Naproti tomu neříká, že "malý roh" bude "pomýšlet" na to, aby zrušil *ha tamid*. Ten "nový názor" říká, že ji skutečně odejme.
 - b. Zdrucující důraz Písma: žádná pozemská nebo pekelná moc nemůže ve skutečnosti "odejmout/zrušit" Kristovu velekněžskou službu (Židům 4:14-17; 5:6; 6:19.20; 7:24.25; 8:1 atd.). Naznačovat opak by bylo rouháním.
 - c. Papežství navíc nikdy neodňalo pravým křesťanům Kristovu službu, protože si zachovali čistou víru po celou dobu temného středověku.²³
 - d. Papežství nemohlo "odejmout" Kristovu službu z myslí odpadlých nebo špatně informovaných stoupců, protože ti nikdy neměli pravdivé pochopení Jeho služby. Kristův dopis "do Thyatiry" (Zjevení 2:18-29) není určen papežství, ale skutečným Kristovým následovníkům v této době. Není v něm ani náznak toho, že by Jeho nebeská služba byla skutečně zrušena/odňata, nikdy.
 - e. Pokud by papežství skutečně zrušilo/odňalo lidem Kristovu službu (jak tvrdí zastánci "nového názoru"), logicky by z toho vyplývalo, že reformace v 16. století ji obnovila.
 - i. Tím by se potvrdilo Lindsellovo, Barnhouseovo, Walvoordovo a Conradiho tvrzení, že rok 1844 je bezvýznamná maličkost; že pro existenci Církve adventistů sedmého dne neexistuje žádná výmluva/omluva. "Nový názor" se opět prezentuje jako logicky rozvracející adventismus sedmého dne.
 - ii. Pokud je "nový názor" správný, logicky by z toho vyplývalo, že to, co bylo "obnoveno" nebo "ospravedlněno" v roce 1844, byla tatáž služba, která byla papežstvím "odňata" dříve, tedy

²³

Viz Velký spor, str. 61, 74, 75.

služba Krista jako Velekněze v prvním oddělení svatyně. Rok 1844 zahajuje novou službu ve druhém oddělení svatyně.

- iii. Ať tak či onak, Conradiho "nový názor" se logicky promítá do popření adventismu sedmého dne a je základem Cottrellova a Fordova postoje.

6. Jestliže papežství, řízené Satanem, mohlo skutečně "odejmout/zrušit" Kristovu velekněžskou službu, jak to Satan dokázal udělat, když byl v době kříže "vyhnán" z nebe (Zjevení 12:13)?

Chápali Židé v babylonském exilu HA TAMID jako idiom pro Pohanství?

1. Největším problémem vyhnanství (Exilu) byla zdánlivá nadřazenost pohanství nad JHVH (Jehovou). To byl strašlivý nápor na víru Židů.
 - a. Izrael byl nyní zcela podřízen "pohanské světové moci".²⁴ Mojžíšovo varování se naplnilo (Dt 28:64-47).
 - b. Pohanství zdánlivě vítězilo nad smlouvou JHVH s Abrahamem. Babylonský Běl "spolkl" Judsko jako malinu (viz Jeremiáš 51:34, 44).
 - c. V době Exilu žádná jeruzalémská služba *tamid* neexistovala.
 - d. Po exilu nebyla nikdy vrácena do funkce skutečná služba *tamid*, protože Archa úmluvy nebyla nikdy obnovena; skutečná přítomnost JHVH v jeruzalémské svatyni tedy nebyla nikdy skutečně obnovena (s výjimkou krátké osobní návštěvy Krista v Herodově chrámu).
 - e. Jediná možná identifikace *ha tamid* (pozn. substantivum-podstatné jméno, které se jinde ve Starém zákoně takto nepoužívá) během exilu je jako nějaký idiom, jenž přerazuje do nižší pozice onu neustálou, všeprostupující a všeobklopující přítomnost okolního pohanství. Pro Izrael v exilu to bylo metlou a neustálým podrážděním, vážnou obavou a výzvou pro jejich víru v JHVH.
2. Neustálá a nejvyšší otázka v myslích Židů v exilu zněla: "Jak dlouho" bude

24

Keil, s. 8

toto strašné "neustálé" pohanství vítězit nad JHVH?²⁵ To bylo hlavní břemeno exilových žalmů (*tamid* se často používá v souvislosti s pohanstvím). Všimněte si Izajášova exilového znepokojení s pohanstvím *tamid* (Iz 51:12-14; 52:4-6; 65:1-3). "Jak dlouho bude trvat takové zlo *tamid*, jemuž není opětováno?" volali spisovatelé během Exilu.

- a. Vidění z Daniela 8 bylo dáno jako odpověď na tuto přetrvávající otázku: verš 13.
 - b. Danielovo překvapení a utrpení: on spatřuje pohanství pohlcované pustošivou mocí, která je ještě pustošivější a horší než samo pohanství, protože tato moc se nyní hlásí ke křesťanství. Toto spojení vytváří "pustošící ohavnost" (pozn. překl. Da 9:27; Da 11:31, Da 12:11, Mt 24:15).
- c. Doslovné hebrejské znění Da 8:11-14 představuje poselství, které je relevantní pro obavy Židů v exilu a uspokojivě odpovídá na jejich otázky týkající se pohanství. Danielovým zájmem se stává ten pohansko-papežský přesah. Konečné vítězství pravdy bylo zajištěno jako jisté.

3. Pouze v Danielovi se *tamid* používá s určitým členem, tj. "*ha tamid*", "ta ustavičná".
 - a. Kýrův válec používá podobný výraz označující pohanství (řádek 7).
 - b. Bez tohoto členu se slovo *tamid* v exilových dobách často používalo jako pustošivá síla.²⁶ Bylo přirozené, že *ha tamid* jako jedinečné substantivum (podstatné jméno) vzniklo v době exilu jako nějaké ustálené rčení pro pohanství.
 - c. Ezechiel ani žádný jiný biblický autor nepoužívá *tamid* jako podstatné jméno.
4. Prorok Daniel nebyl naivní, nešlo mu o pouhý kultický rituál v jeruzalémském chrámu. Jakožto prorok byl mužem velmi vyspělého

²⁵ Viz Žalm 74:1, 3, 10 atd.; 79:5; 80:4; Zachariáš 1:12.

²⁶ Žalm 74:22, 23; Izajáš 52:5. Viz také Obadijáš 16; Nahum 3:19; Habakuk 1:17.

duchovního vnímání.

- a. Všem inspirovaným prorokům šlo v drtivé většině o osobní vztah srdce k JHVH, nikoli o nějaké oživení rituálů.
- b. Když David zhřešil, Hospodin si "nepřál" rituální nebo každodenní "oběť". (Žalm 51:6, 16 [18], 17 [19]).
- c. Jeremiáš znevažoval jejich zaujetí chrámovým kultem a každodenními oběťmi. (Jr 7:1-14 a další). Hospodin ve skutečnosti "nenáviděl" chrámový kult (viz Iz 1:14; Amos 5:21).
- d. Práví Izraelité se nestarali o obnovení chrámového kultu nebo "každodenní oběti" (Ozeáš 6:6; Micheáš 3:11; 6:6-8; Amos 5:21-27; Malachiáš 1:10). Od Mojžíšových dob neměla "každodenní oběť" ve svatyni sama o sobě etický význam; důležitá byla nábožnost srdce (Jeremiáš 7:21-26).
- e. Jak by osvícení a věřící Židé v exilu mohli mít nejvyšší zájem na obnovení rituálního kultu? Jak Bůh mohl dát Danielovi významné vidění, v jehož centru pozornosti bylo především přerušení kultovního rituálu, v němž neměl "zálibení"?
- f. Kultický legalismus a fanatismus v době Makabejců přispěl k nepochopení Danielova proroctví a k tomu, že se Antiochovi Epifanovi přisuzoval přehnaný význam.
- g. Daniel měl obrovský vliv na pohanský svět; on považoval Izrael za onu „evangelizační agenturu“ pro "všechny čeledi země" (viz Genesis 12:3). Šlo mu o naplnění tohoto poslání, nikoli o kultovní rituály, ale Židé obecně nesdíleli zralost jeho vize.
- h. Stejně jako ostatní hebrejští proroci, Daniel viděl svatyni jako předmět vesmírného plánu spásy. Mohl mít alespoň základní představu o skutečném (antitypickém) Dni smíření jako o očištění nebeské svatyně, o konečném konci hříchu světa. Ve skutečnosti byla znalost nebeské skutečnosti (pozn. překl tj. svatyně) běžná.²⁷ Jestliže se Abraham radoval, že uvidí Kristův den, Daniel to jistě věděl také. Evangelium je "věčné".

²⁷

Exodus 25:8, 40; Žalm 20:1, 2, 6; Židům 9:11.

Závěr

1. Pokud je tato dizertace pravdivá, ona by rehabilitovala adventistické průkopníky jako zvláště vedené Duchem svatým.
 - a. Základ Církve adventistů sedmého dne (učení o svatyni) stojí na pevném jazykovém, kontextuálním a historickém základě.
 - b. Adventističtí průkopníci byli vůbec první skupinou, která správně rekonstruovala skutečný smysl nebo význam prococtví Daniele 8 (jak to zamýšlel Duch svatý).
 - c. Židovský výklad Antiocha Epifana coby malého rohu je výsledkem raného odpadlictví a nevíry, a to již od dob Makabejských.
 - d. Preteristický výklad je nadále produktem papežské nevíry.
2. Náš tzv. "nový názor" je logicky apotelesmatickým přídavkem Antiochovsko Epifanského pohledu.
 - a. Syrský král je předobrazem a papežství je skutečnost pro malý roh.
 - b. Tento názor zahrnuje závažné jazykové a kontextové problémy.
 - c. Jeho nesrovnalosti činí z Daniela prakticky tabuizované téma. Naši lidé, zejména mládež, knihu Daniel vůbec neznají. O Danielových prococtvích se káže jen málo. Do tohoto vakua se hrne Cottrell-Fordovo tvrzení o adventistické prorocké nelegitimnosti, které je široce přijímáno učenici, jejichž pochybnosti jsou příliš často nekriticky přijímány laiky.
 - d. Výsledek: vážná nedůvěra k roku 1844 a k naší jedinečné pravdě o svatyni.
3. Data 1844 a 1888 se navzájem doplňují. Pokud stojí jedno, tak stojí i druhé; pokud jedno padá, padá nevyhnutelně i druhé. Pokud jedno z nich ztratí na významu, nevyhnutelně ztratí i druhé.
 - a. V adventismu současnou propagandu proti roku 1844 vždy doprovází paralelní antipatie k poselství z roku 1888.²⁸

²⁸ Poznámka redakce: Poselství o vyšetřujícím soudu z roku 1844 způsobuje, že zákon vstupuje plněji, aby se rozhojnil hřích, ale tam, kde se rozhojní hřích, tam se mnohem více rozhojní poselství o milosti z roku 1888. Roky 1844 a 1888 jsou opakováním Jan 1:17 a Řím 5:20.

- b. Stejně jako v případě Conradiho, i zde platí, že nerozpoznání jedinečnosti pohledu na ospravedlnění z víry z roku 1888 je přípravou na nedocení prorockého základu z roku 1844.
 - c. Poselství o spravedlnosti z víry z roku 1888 je nedílně spojeno s učením o očistění svatyně. Je s ním paralelní a v podstatě s ním souladné.
 - d. Poselství z roku 1888 dodalo učení o svatyni duchovní přitažlivost a osvobodilo ji od úzce egocentrického zákonictví.²⁹
 - e. Nedocení poselství z roku 1888 upevnilo staré egocentrické pojetí učení o svatyni a připravilo půdu pro rozsáhlou vnitřní i vnější kritiku učení o svatyni a vyšetřujícím soudu. Pohled z roku 1888 na pravdy z roku 1844 je osvěžujícím způsobem kristocentrický, nikoli "vyvětralý, neužitečný" egocentrický pohled, který odsuzují vnější i vnitřní odpůrci.
5. Pokud je tato dizertace správná, pohled průkopníků na "každodenní":
- a. V žádném případě neomezuje duchovní význam učení o svatyni.
 - b. Ustanovuje rok 1844 a očistění nebeské svatyně jako jediný možný jazykový výklad Daniela 8:14.
 - c. To je bezpečně uzamyká jako výhradně odkazující na konec 2300 dnů/let v křesťanské éře - tedy na rok 1844 n. l.
 - d. To vylučuje možnost logického návratu k Antiochu Epifanovi nebo k jakémukoli jinému preteristickému názoru.
 - e. Eliminuje všechny futuristické domněnky při doslovném použití 1260, 1290, 1335 a 2300 dnů.
 - f. Je exegeticky, jazykově a kontextově podložena hebrejským textem.
 - g. Je zřejmou reakcí dějin na proroctví.
 - h. Je ztracenou pravdou, jejíž hodina přišla a kterou si vyžádala současná antipropaganda roku 1844 a svatyně.
 - i. Je jednoduchá na pochopení. Obyčejní lidé na celém světě mohou

²⁹ Poznámka redakce: Zákon a evangelium se tak dostaly do správného vztahu.

snadno "vidět" princip odpadlého křesťanství, které nahradilo nebo pohltilo pohanství, jako historickou realitu a jako trvající princip pozorovatelný i dnes.

- j. Názor průkopníků byl jasný a přesvědčivý, spojoval Daniela 8 a 2. list Tesalonickým 2 a zaměřoval se na 2300 dní jako na roky. Tam neexistuje žádný mentální kámen úrazu.

6. Je sice pravda, že žádný židovský, katolický ani protestantský komentář nepodporuje náš názor na *ha tamid*, ale mělo by nám tohle bránit v jeho přijetí?

- a. Nesrovnalosti v populárním názoru uvrhnou všechny tyto komentáře do začarovaného kruhu zmatků a dohadů.
- b. Někteří komentátoři se pokoušejí text rekonstruovat nebo přepsat tak, aby odpovídal jejich předpojatým, populárním teoriím. To nemůžeme udělat.
- c. Jsme nehodni existence, pokud nejsme ochotni vyznávat pravdu, která je zjevně podložena Biblií, bez ohledu na neschopnost populárních církví (nebo Židů) ji vidět.
- d. Přímý jazykový, kontextuální a historický výklad těchto proroctví vzbudí u přemýšlivých lidí "v Babylonu" respekt. Při předkládání pravdy se nemusíme bát.
- e. Žádné neadventistické křesťanské komentáře nás v pravdě o sobotě (šabatě) nepodporují; máme se tedy této pravdy vzdát ze strachu před opozicí?

7. Ačkoli je pravda *ha tamid* jednoduchá na pochopení, odpor a diskuse o ní se v průběhu desetiletí jevily jako matoucí a rozptylující. Máme ji odmítnout znovu studovat ze strachu z kontroverze? Pravda nikdy nezpůsobuje nejednotu, tu způsobuje pouze omyl či blud.

- a. Téměř všeobecné přijetí Conradiho názoru nás nyní přivedlo do vážné krize - pokud jde o svatyni, rok 1844 a stanoviska Ducha proroctví. Naše obecné pojetí Danielových proroctví je rozostřené.
- b. V Církvě adventistů sedmého dne nechybí inteligence; mnoho myslí potřebuje výzvu k hlubšímu studiu jakožto alternativu k všudy přítomnému zaujetí zábavou a k mentální a duchovní stagnaci

ve vztahu ke studiu Bible.

- c. Pravda o očistění nebeské svatyně má pro svět a vesmír nesrovnatelný význam. Žádné úsilí, čas ani náklady spojené s jejím ustanovením (etablováním) nelze považovat za zbytečné.
8. Rukopis Desmonda Forda *Glacier View* spojuje Conradiho "ustavičnou" jako zásadní faktor při formování názorů Ballengera, Fletchera, Snidea, Grievea, Brinsmeada, Hilgerta, Sibleyho a jeho samotného, které byly namířeny proti roku 1844:
- a. S tímto názorem nás jako první seznámil Conradi.³⁰
 - b. Ballenger přiznal, že Ellen Whiteová byla proti.³¹
 - c. Fletcher rozpoznal tento nový názor jako základní článek svého odmítnutí učení o svatyni.³²
 - d. G. B. Star oponoval Fletcherovi tím, že zastával starý názor na "soustavnou/každodenní".³³
 - e. Ford spojuje ten nový názor s degradováním významu vyšetřujícího soudu; považuje to za zásadní krok.³⁴
9. Samozřejmě "ustavičná" sama o sobě v původním kontextu našeho lidu nebyla významnou nebo zásadní vůdčí doktrínou, jak říká Ellen Whiteová (ale přesto je to pravda). Opuštění této zdánlivě nedůležité pravdy totiž vytváří zmatek, který vyvolává tragické zřeknutí se našeho učení o svatyni.

Dodatek A - Prohlášení Ellen Whiteové z roku 1851

„Potom jsem měla vidění ohledně výrazu "ustavičná" z prorocství Dan.

³⁰ Viz *Glacier View Manuscript*, str. 79.

³¹ Tamtéž, s. 67.

³² Tamtéž, s. 129.

³³ Tamtéž, s. 129.

³⁴ Tamtéž, s. 395, 396.

8:12; a sice, že slovo "oběť" bylo přidáno lidskou moudrostí a nepatří k tomu textu, a že Pán dal o tom správné pochopení těm, kteří zvěstují hodinu soudu."³⁵

Zastánci Conradiho názoru říkají, že jde o "nedokonalé tvrzení", neboť autorčiným záměrem bylo podpořit "čas".

Mohl však mít Pán hlubší záměr, když jí sdělil zdánlivě nepodstatné podrobnosti tohoto vidění, aby tento výklad uchránil před Antiochusovsko Epifanským názorem a následným opuštěním roku 1844 a učení o svatyni?

Pokud ano, pak je toto tvrzení stěží "nedokonalé".

"Uplynulých padesát let [napsáno roku 1905] neoslabilo ani puntík či zásadu naší víry. ... Ani slovo se nezměnilo nebo se popřelo. To, co Duch svatý dosvědčil jako pravdu po uplynutí času, je v našem velkém zklamání pevným základem pravdy ... [který] z nás udělal to, čím jsme - adventisty sedmého dne."³⁶ Mohla by to být poznámka k "ustavičné"?

A. " Téměř nepozorovaně vnikaly pohanské zvyky do křesťanské církve... Kruté pronásledování církve od pohanů utlumilo na čas ochotu k ústupkům a přizpůsobování. Ale ... na počátku čtvrtého století ... postupoval již rozklad velmi rychle. Zdánlivě poražené pohanství vlastně zvítězilo. ... Pohanské nauky, obřady a pověry byly zapracovány do věrouky a bohoslužby formálních Kristových následovníků."

" Kompromis mezi pohanstvím a křesťanstvím vedl k tomu, že se začal prosazovat "člověk hříchu"... Obrovská soustava falešného náboženství je mistrovským dílem satanovy moci."³⁷

B. " V šestém století bylo papežství již pevně nastoleno. ... Pohanství

³⁵ Rané spisy, s. 74, 75.

³⁶ Zvláštní svědectví, řada B, č. 7 str. 57, 58.

³⁷ Velký spor, s. 49, 50.

ustoupilo a bylo nahrazeno papežstvím."³⁸

Komentuje výrok (A) činnost, kterou Daniel naznačuje v použití slova *rum* v 8:11, a (B) odnětí nebo nahrazení politické, vojenské moci pohanství papežstvím, jak to Daniel činí použitím slova *sur* v 11:31? Pokud ano, máme zde pevnou oporu pro ten průkopnický názor a nechtěný důkaz pozoruhodné konzistence v rozsáhlých spisech Ellen Whiteové v průběhu půl století od Raných spisů (1850) až po Velký spor (1911).

Příloha B - Doslovný překlad *ha tamid*

Pasáže z knihy Daniel

- 8:11A Ba až k veliteli toho vojska (on) [malinkatý roh] se vyvýšil a od něho odebral [oponoval mu] *ha tamid* byla povržena [vzata, vyvýšena, pohlcena/absorbována, zabudována], a bylo [pohrdáno, svrženo, vyvráceno] místo [sídlo, základna] jeho svatyně [*mikdaš*, zasvěcené místo, to centrum pohanství].
- 8:12a A zástup [ve *cava*, odpadlá církev] byl sveden k nepravosti proti *ha tamid* [*ha tamid befaša*].
- 8:12b Pravdu srazil na zem a dařilo se mu, co činil.
- 8:13a Slyšel jsem také, jak jeden svatý hovoří. A jeden svatý pravil tomu dotyčnému, který hovořil:
- 8:13b "Jak dlouho bude platit vidění o *ha tamid*, a o vzpouře, která pustoší a dovoluje šlapat po svatyni [*kodeš*, vždy se vztahuje pouze na Hospodinovu svatou svatyni] i [jejímu] zástupu?"
- 8:14 A řekl mi: Až do večera *i* jitra dvoutisícího třístého, a napravena [ospravedlněna, ospravedlněna, očištěna] bude svatyně."

- 11:31 Tehdy z něho povstanou síly [vojenské síly] a znesvěť [zneuctí, zhanobí] svatyni [*mikdaš*] - pevnost [vojenské útočiště, baštu, přístav]. Odstraní [*sur*, odnesou] také *ha tamid* a dají tam [postaví, zřídí] tu pustošící ohavnost [ještě horší než pohanství – totiž papežství].
- 12:11 A od doby odstranění [*sur*, zrušení, odklonění] *ha tamid* a k dání pustošící ohavnosti uplyne 1290 dní.

Příloha C - Jsme adventisté sedmého dne, nebo baptisté sedmého dne?

Je to pravda o svatyni, která nás identifikuje:

"Otázka svatyně se stala klíčem k objasnění záhady zklamání z roku 1844. Otevřela celou soustavu vzájemně spojených pravd, které ukazují, že velké adventní hnutí vedl Bůh, a dále odhalují, jaké je dnes postavení a úkol Božího lidu."³⁹

"Lid Boží by měl jasně a srozumitelně pochopit podstatu svatyně a vyšetřujícího soudu. Všem je zapotřebí osobního poznání, jaké dílo koná náš velký Velekněz; jinak jim bude nemožno zachovat víru, která je v této době tak podstatná a zaujmout takové místo, jež mají plnit podle vůle Boží.

... Nebeská svatyně je pravým střediskem Kristovy práce pro lidi. Jeho dílo se týká každé duše žijící na zemi. Ukazuje nám plán vykoupení, který se uskuteční na konci času a zjevuje vítězný výsledek boje mezi spravedlností a hříchem. Je neobyčejně důležité, abychom se o tom všichni zevrubně poučili a mohli odpovědět každému, kdo se nás zeptá, o co se opírá naděje, jež je v nás."⁴⁰

"Satan se neustále snaží přinášet smyšlené domněnky pokud jde o téma svatyně, které degradují ... Kristovu službu za naši spásu na něco, co vyhovuje tělesné mysli. Nepřítel odstraňuje její předsednickou moc ze srdcí věřících a na její místo dosazuje fantastické teorie vymyšlené tak, aby znehodnotily pravdy o smíření (vykoupení) a zničily naši důvěru v ta učení, která jsme od prvního poselství třech andělů považovali za posvátné. Tím by nás chtěl připravit o víru v samotné poselství, které z nás učinilo samostatný lid a dalo našemu dílu charakter a moc."⁴¹

³⁹ Velký spor, str. 423.

⁴⁰ Velký spor., str. 488, 489.

⁴¹ (Zvláštní svědectví, řada B, č. 7, str. 17 [Evangelizace, str. 224, 225])

Příloha D - Stručné životopisné údaje zmíněných osob

Andrews, J. N.: první učenec a teolog adventismu po roce 1844.

Ballenger, A. F.: Bývalý duchovní adventistů sedmého dne, který opustil církev a postavil se proti učení o svatyni.

Barnhouse, Donald Grey: pensylvánský pastor, zakladatel časopisu Eternity, významný účastník dialogů Generální konference s neadventistickými teology v 50. letech 20. století.

Brinsmead, Robert: australský vedoucí nezávislé služebnosti, který nakonec podpořil "reformační" teologii Desmonda Forda.

Bruce, A. B. : konzervativní skotský teolog 19. století.

Conradi, Louis R. : Po desetiletí vedl práci adventistů sedmého dne v Evropě.

Cottrell, Raymond: Cottrell: učenec z Generální konference, který se podílel na vydání Biblického komentáře adventistů sedmého dne.

Daniells, A. G. : předseda Generální konference 1901-1922.

Fletcher, W. A. : předseda australského sdružení, který opustil církev kvůli učení o svatyni.

Ford, Desmond: Ford Ford: bývalý duchovní adventistů sedmého dne a vysokoškolský profesor, který založil nezávislou služebnost známou jako Good News Unlimited.

Froom, L. E.: Významný vědec a historik Generální konference.

Gilbert., F. C. : konvertita ze židovství k adventismu, který se stal pastorem a vedoucím Generální konference.

Grieve, R. : předseda australského sdružení, opustil církev, odpůrce doktríny svatyně.

Haskell, S. N. : adventistický průkopník, misionář a učitel Bible; silně podporoval Ellen Whiteovou.

Hilgert, Earl: učitel semináře na Andrewsově univerzitě, opustil církev kvůli odporu k učení o svatyni.

James, Norman: Syn adventistického vysokoškolského profesora, který podporoval Forda.

Johnson, O. A. : Významný učitel Bible, který byl věrný Ellen Whiteové.

Jones, A. T. : Jeden ze dvou mladých služebníků, které "Pán poslal s nejcennějším poselstvím".

Lindsell, Harold: Významný evangelikální učenec 60. let 20. století.

Loughborough, J. N. : průkopník adventistů po roce 1844.

Olson, W. H.: Nezávislý kritik, který se staví proti adventismu.

Prescott, W. W.: Původně se postavil proti poselství z roku 1888, později ho důrazně hlásal v Austrálii (1895). Ztratil přesvědčení o poselství svatyně, když přijal "nový názor" na "každodenní".

Richards, H. M. S., St.: zakladatel *Hlasu prorocví*.

Smith, Uriah: Autor knihy *Thoughts on Daniel and the Revelation* (Myšlenky o Danielovi a Zjevení): redaktor církevních novin *The Review and Herald* v době Ellen Whiteové.

Snide, Harold: vysokoškolský profesor adventistů sedmého dne, opustil církev kvůli odporu k učení o svatyni.

Starr, G. B. : Misionář v Austrálii, současník Ellen Whiteové a její podporovatel.

Waggoner, E. J. : Druhý z těchto dvou (Jones a Waggoner).

Walvoord, John: baptistický pastor a teolog, profesor na Dallaském teologickém semináři.

Autor této osnovy: V letech 1929 se stal adventistou sedmého dne, mezi lety 1933-35 navštěvoval Southern Junior College (Collegedale), kde v těch letech vyučoval Snide, 1939 absolvoval Columbia Union College, 1945 vysvěcen na

pastora, 1945-65 působil jako misionář v Ugandě a Keni, 1945-65 získal titul Mgr. teologie na Andrews University Seminary 1965 (profesorem byl Hilgert), pastor jihovýchodní kalifornské konference, vyslán zpět do Afriky jako poradce redakce Adventist All Africa 1979-85 (během této doby napsal tento nástin), nyní slouží jako člen redakční rady *Výboru pro studium poselství roku 1888* a místní starší v domovském sboru v severní kalifornské konferenci.

Gilbertův dopis Washburnovi

Následuje vysvětlující dopis napsaný J. S. Washburnovi o tom, jak byl zaznamenán rozhovor se sestrou Whiteovou (který je také součástí tohoto dokumentu).

10. června 1945

Starší J. S. Washburn
#404½ W. Washington St.
Hagerstown, Md.

Vážený bratře Washburne:-

Včera jsem obdržel Váš dopis a jsem rád, že jste opět doma, a doufám, že jste si pobyt v Takoma Parku užil.

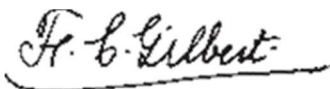
K tomuto článku přikládám kopii rozhovoru, který jsem vedl se sestrou Whiteovou. K tomu rozhovoru bych vám měl říct toto. Prosím, pamatujte, že to nenapsala sestra Whiteová. Začala mi vyprávět některé věci. Okamžitě jsem poznal, že to, co mi chce říct, je důležité. Způsob, jakým začala mluvit. Tak jsem si vzal tužku a zapsal jsem si, co říkala. Potom, jakmile jsem byl schopen, tak po skončení jejího vyprávění jsem přepsal to, co ona řekla a co jsem si napsal na papír, během její řeči, na psací stroj a výsledek je přiložen. Když jsme vedli rozhovor, tak sestra McEnterferová, její sekretářka, ošetřovatelka a společnice na cestách, byla přítomna, to jsem si jist.

Považoval jsem za nutné, abych vám podal toto vysvětlení, abyste v případě, že budete mít příležitost o tom někomu něco říci, měl v této věci jasno a nikdo, ani vy, ani já, nebyl mylně informován.

Kromě nás dvou neznám nikoho jiného, kdo by tento dokument měl. Proto jsem si myslel, že by bylo dobré, abyste to věděl.

Vždycky vás rád uslyším. Možná vám někdy pošlu jeden nebo dva články, které by vás mohly zajímat.

S pozdravem váš bratr v Kristu,

[podepsán] F.C. Gilbert

Rozhovor se sestrou Whiteovou ve Svaté Heleně, 8. června 1910.

V době konání generální konference ve Washingtonu byla Daniellovi a Prescottovi udělena výtka. Prescott chtěl do myslí lidí vštípit sebe a své myšlenky. Kdyby se mu to podařilo, vím, že by se vypracoval. Máme lidem předat zkušební poselství a nechceme lidi rozčilovat kvůli maličkosti, která nemá vliv na naše spasení. To, co oni dělají, je snaha rozpracovat spoustu literek a puňktíků⁴².

Byl mi ukázán Prescottův případ a viděla jsem, že by se měl věnovat lepšímu úkolu. Byl nám tam předložen papír, který si Prescott prohlížel, předělával ho a snažil se najít něco, co by bylo jiné než to, co měli ostatní. Nebylo v něm nic, co by mělo pro lidi nějaký účinek, a proto by měl svůj čas věnovat šíření poselství a dílu, jež by se mělo dělat ve městech.

Museli vymýšlet něco nového, a tím samozřejmě nedali starším bratřím v této věci žádnou šanci říci něco, co tito starší bratři věděli o počátcích poselství. Při práci, kterou vykonávají, zabírají hodiny a hodiny času lidí, a přitom to všechno vede k ničemu. Musíme vyřešit otázku života a smrti, a to, co je potřeba, je naučit lidi, jak se s tímto velkým životně důležitým zkušebním poselstvím vyrovnat.

Když nepřijali mé pokárání, věděla jsem, co udělají, a věděla jsem, co Daniells udělá, aby lidi vyburcoval. Prescottovi jsem nepsala, protože jeho žena je velmi nemocná, a tak jsem neměla chuť mu v současné době psát. Daniells tu byl za mnou a nechtěla jsem mu nic [strana -2-] říkat o čemkoli. Ohledně téhle *každodenní (ustavičné)*, kterou se snaží rozpracovat, v ní nic není a není to zkušební bod charakteru. To, co chceme vědět, je o věcech, které jsou životně důležité a které ovlivňují naši spásu.

Není vůbec třeba, aby se něco takového mezi lidmi řešilo; oni odvedou lidi od skutečně životně důležitých prací na poselství, a v této věci, za níž agitují, není

⁴² Pozn. překl. Negativní narážka na Mt 5:18 (BKR)

žádný význam.

Právě jsem psala staršímu Daniellsovi, aby ve městech dokončil dílo. To je práce, která by se měla udělat, a oni se nemají zabývat těmi ostatními věcmi. Když jsem byla ve Washingtonu, zdálo se mi, že existuje něco, co prostě jejich mysl ohraničilo, a zdálo se, že se jich nemohu dotknout. My se nemáme zabývat touto otázkou *soustavně*; máme mít na mysli životně důležitější body poselství.

Když jsem jim předala své poselství a viděla, jak s ním zacházejí, věděla jsem, že Pán bude působit proti nim. Věděla jsem, že oni budou pracovat proti mému poselství, a pak si lidé nebudou myslet, že na mém poselství něco je. Pro tuto dobu odvádějí mysl lidí od zkušebního poselství. Napsala jsem mu a řekla jsem mu, že se ukazuje, že není způsobilý být předsedou této Generální konference. Ukazoval, že není mužem, který by si měl předsednictví udržet.

Kdyby toto poselství *ustavičné* bylo zkušebním poselstvím, Pán by mi to ukázal. Tito lidé v této věci nevidí konec od začátku. Toto jejich dílo má rozdělit Boží lid a odvést jeho mysl od zkušebních pravd pro tyto poslední časy. Naprosto odmítám setkat se s kýmkoli z nich, kdo se tímto dílem zabývá.

Světlo, které mi bylo dáno od Boha, spočívá v tom, že bratr Daniells zůstal v předsednictvu již dost dlouho. Byl tam tak dlouho, jak Bůh chtěl. Když přichází sem a „povypíná“⁴³ lidi, jak [strana -3-] to udělal, Pán už ho jako předsedu Generální konference nepotřebuje a bylo mi řečeno, abych s ním už o ničem z toho nemluvila.

Nechtěla jsem se s Daniellsem ohledně této záležitosti setkat a nechtěla jsem s ním prohodit jediné slovo. Přimlouvali se u mě, abych s ním udělala rozhovor, ale vůbec žádný mu neposkytnu. Kvůli těmto věcem rozhádali lidi.

Bůh tyto muže zkouší a oni ukazují, jak v této zkoušce obstáli a jak se staví ke Svědectvím. Svým jednáním ukazují, jak velkou důvěru ve Svědectví mají. Bylo

⁴³ Pozn. překl. (že se přestanou soustředit)

mi řečeno, abych varovala naše lidi, aby neměli nic společného s věcí, již Daniells a spol. učí. Nemají jí věnovat vůbec žádnou pozornost, protože v ní není nic, co by se rovnalo jediné věci; neboť oni musí mít něco, co nikdo jiný nemá. V této věci není žádná zkouška; není v ní žádná otázka života a smrti, jejím účelem je pouze rozptýlit mysl a odvést pozornost od pravdy pro tuto dobu. Vidíte, že na ní nic není, a světlo, které mi bylo dáno, spočívalo v tom, že Pán mi to zakázal poslouchat.

Vyjádřila jsem se, že k té věci nemám ani špetku důvěry. Viděla jsem, jak mají v rukou papír a chtějí, aby se tato otázka projednávala v Loma Lindě, ale viděla jsem, že s tím nemám mít nic společného a že se s tím nedá nic dělat.

Pochopila jsem, proč Daniells spěchal s tou věcí z místa na místo, protože on věděl, že já budu pracovat proti ní. Proto vím, že ve zkoušce neobstáli. Věděla jsem, že to nepřijmou. Nastal čas, kdy by jeho předsednictví mělo skončit. Byl v něm příliš dlouho. Celá ta věc, kterou oni dělají, je ďábelský plán. Byl předsedou příliš dlouho a už by tam neměl být.

F. L. Gilbert

Následovali jsme Istivě vymyšlené báchorky?

V útrokách strojovny Millerova doktrinálního systému se nachází důležitá součástka, která ukotvuje rok 1844 jakožto konec 2300letého proroctví z osmé kapitoly knihy Daniele. Tato součástka je obsah tzv. *každodenní (ustavičné, soustavné)*. Millerem vytvořený systém byl pečlivě formulován, aby čelil opovržení, posměchu a nevěře vzdorovitého křesťanství a nešťastného světa.

Prorocký rámec milleritského systému tvoří páteř Půlnočního volání a toto Půlnoční volání zase osvětluje cestu až do Božího města. Z tohoto základu nesmíme pohnout ani špendlíkem. Jedním ze základních pilířů tohoto systému je předmět *Soustavné (každodenní)*.

Pokud tento pilíř odstraníte, stane se datum 1844 zranitelným jak pro preterismus, tak pro futurismus. Milleritský pohled na *Ustavičnou* hraje zásadní roli při zajišťování historicistického chápání prorockých knih Daniel a Zjevení.

Snahy o svržení tohoto systému byly četné a různorodé, ale samo Půlnoční volání ještě prokáže, že osvětluje cestu do Božího města a zajišťuje bezpečný průchod pro šlépěje věrných Božích dětí.

Maranatha Media

Maranathamedia.com